

KONINKLIJK ZEEUWSCH GENOOTSCHAP DER WETENSCHAPPEN

Verslag van de algemene ledenvergadering op 21 november 2017 in het Betje Wolff auditorium van de ZB, Kousteensedijk 7, Middelburg. Aanvang: 19.30 uur.

Aanwezig mevr. A. Wooldrik, mevr. drs. V. Frenks, mevr. drs. I.H.J. Vogel-Wessels Boer, mevr. G. van Suijlekom, mevr. E. Adriaansz, mevr. H.A. Sonneveld, mevr. F. Petiet, mevr. Dr. J.L. Kool-Blokland, mevr. J.F. Adriaanse; en de heren Jhr. Mr. K.F.H. Schorer, H.G. Joziassé RA, K. Meertens, drs. P. van Druenen, Mr. M.M. Steenbeek, Ing. J. Rus, F.A.D. van Nieulande, F.W. Scheurleer, Drs. A.J. Filius, A.J. Kastelein, A.C. van Dixhoorn, T. Ruigrok, J.A. de Jonge, M.G. Stevense, H. Nagelkerke, W.N. van Liere, H.J. Raad, C.R. Tempelaar, Ing. M. Vrijlandt, L. Moelker, H. Nellen, Mr. Drs. G.W. van der Brugge, Prof. Dr. M.J. Sommeijer.

Afwezig met bericht van verhindering: De heren D. Evenberg, A.J. Sol, W. Veenstra, Mr. J.C.P. Willemse, A.F.R. van Opdorp, J.I. de Smit, Mr. H. baron Huysen van Kattendijke, Drs. P.E. de Blaeij, R. Rijkse, P.J. Aarssen, Mr. A.J. te Veldhuis, C.J.G.T.M. van Kempen en mevr. A.K. van Noppen, mevr. dr. A. Luscombe, mevr. A.M. Vermazen, mevr. A.L. Bollen-Buckwell, mevr. A.M. Verboom-van Westen.

---

1. Opening.

De voorzitter, de heer Jhr. Mr. K.F.H. Schorer, heet alle aanwezigen welkom. Een bijzonder welkom aan onze ereleden mevr. drs. I.H.J. Vogel-Wessels Boer en F.A.D. van Nieulande.

Onze conservator P. Aarssen heeft een ongeluk in China gekregen. Hij is de komende tijd uitgeschakeld. Het bestuur heeft hem een bloemetje doen toekomen.

Bestuurslid Anya Luscombe verblijft een trimester in Amerika en is daarom afwezig, zij zal rond de kerst weer terugkeren naar Nederland.

Op de agenda is toegevoegd punt 10. Uitreiking cadeau aan de bedenker van de vraagstelling voor de jubileumprijsvraag. In de PZC was te lezen dat Dhr. Vrijlandt de jubileum prijsvraag heeft gewonnen. Overigens zijn er geen wijzigingen in de agenda.

2. Mededelingen en ingekomen stukken.

Ingekomen Stukken:

Berichten van verhindering: zie hierboven.

Mededelingen:

- a. De voorzitter vraagt of de presentielijst door iedereen is getekend. Dit is van belang voor agendapunt 5 Voorstel wijziging statuten.
- b. De Minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen heeft een groot deel van de collectie tot beschermd cultuurgood aangewezen. Hieronder vallen de oudste collectie, verzameld tussen 1709-1804, en een groot aantal topstukken van verschillende afdelingen. Deze stukken zijn nu opgenomen in het register van nationaal beschermde stukken. De inspectie controleert deze stukken regelmatig. Er zijn richtlijnen voor de verplaatsing van stukken. Het bestuur is buitengewoon verheugd over de aanwijzing. Er wordt een bijzondere waardering uitgesproken voor Erik van der Doe, Katie Heyning en de andere conservatoren

die zich hier jarenlang voor hebben ingezet. Zonder hun niet aflatende hulp en inzet zou dit mooie resultaat niet zijn behaald. Het Zeeuws Genootschap zal begin volgend jaar hieraan aandacht besteden in de media en op de website.

- c. De aanstelling van Huib Zuidervaart als fellow bij het UCR is verlengd met nog een jaar. Hiermee is het bestuur zeer content. Tevens heeft de heer Zuidervaart recent een Koninklijke onderscheiding mogen ontvangen voor al zijn werk. Hij heeft onlangs ook voor de vrijwilligers en nieuwe leden van het ZG een lezing verzorgd bij het Zeeuws Museum, waarvoor het bestuur hem hartelijk dankt.
- d. Het ledental laat een gestage neerwaartse trend zien. In de afgelopen 25 jaar is het aantal leden meer dan gehalveerd. Het bestuur poogt daarin verandering aan te brengen, onder meer door samen te werken met de Zeeuwse Connectie, een netwerk van Zeeuwen in en buiten Zeeland. Degenen die aangesloten zijn bij de Zeeuwse Connectie zullen een aanbod ontvangen voor een gratis kennismakingslidmaatschap van het ZG. Het bestuur hoopt dat dat leidt tot betalende leden.
- e. Dhr. Piet Smallegange is onlangs overleden. Hij was zeer actief voor het Genootschap als conservator en vrijwilliger. Van 1991 tot 2009 is hij conservator van de Zelandia Illustrata geweest. Hij heeft ook veel publicaties op zijn naam staan.
- f. Van de giften die u heeft gedaan bovenop uw contributie is dit jaar een mooie aankoop gedaan vanuit het fonds voor verzamelingen. Het is een bijzonder boekwerk. Een in 1785 in Vlissingen gedrukt antwoord op een prijsvraag, in 1780 uitgeschreven door het Genootschap voor rekening van het Bataviaasch Genootschap. Deze verhandeling van de Franse ingenieur M. Garnier de St. Julien over de scheepvaart werd met goud bekroond. Van dit werk zijn verder maar twee exemplaren bekend, één in de Bibliotheque Nationale te Parijs en één in de bibliotheek van de Amerikaanse Yale University.
- g. Het bestuur stelt het zeer op prijs dat het Genootschap nog zeer regelmatig schenkingen van bijzondere objecten ontvangt. Dit jaar waren dat: een bijzondere kaart van het dorp Schoondijke, een zevental kinderboeken uit het begin van de vorige eeuw, het boek "De geschiedenis van het huis De Dry Clavers aan de Vlissingsestraat te Middelburg", geschreven door Françoise de Nooijer en Barend Puype, een aantal juridische werken uit de achttiende en negentiende eeuw, en een tweetal werken over landmeten. Onder de schenkingen bevindt zich ook een exemplaar van de Code Napoleon (Paris, 1810) en zeven fragmenten van vuurdovers, afkomstig uit het verdronken land van Rilland.
- h. Dit jaar is er ook voor het eerst sinds lange tijd weer een werk uitgegeven in de serie Werken. Het gaat om "Het leven van Jezus in Veere en omstreken" met tekeningen van Reimond Kimpe, ingeleid en toegelicht door Lo van Driel. Het boek is ter inzage op de vergadering aanwezig en kan worden aangeschaft bij de secretaresse, Judith Adriaanse. De prijs is nu € 14,95 voor leden. Vanaf 1 december is de winkelverkoopprijs € 19,90.
- i. De digitalisering van ons archief, in het kader van het Metamorfoze project vordert gestaag. Het archief van het Zeeuws Genootschap is binnenkort volledig digitaal te raadplegen. In 2019 zal het project afgerond zijn.
- j. De aanvang van de algemene ledenvergadering van 22 mei 2018 wil het bestuur (bij wijze van proef) vervoegen naar 19.00 uur. Dit wordt gedaan om de leden die buiten Walcheren woonachtig zijn, ter wille te zijn, mede in verband met de tijden van het openbaar vervoer. Er is een mogelijkheid om vooraf te eten in het leescafé van de ZB | Planbureau en Bibliotheek. Voor het diner moet men zich wel vooraf opgeven. Het bestuur heeft proef gegeten en het is aan te raden.

3. Verslag algemene ledenvergadering van 30 mei 2017.

Het verslag is gecontroleerd door de Commissie voor de vaststelling van de notulen, bestaande uit mevr. Frenks en dhr. Dreu. Het verslag wordt vastgesteld met dank aan de secretaris, secretaresse en de commissie.

4. Begroting 2018.

De voorzitter geeft het woord aan Dhr. Joziasse. Het is de achtste begroting die hij presenteert als thesaurier. Dhr. Joziasse betreurt het dat hij zijn begroting in zijn laatste jaar als thesaurier moet presenteren met een negatief resultaat. Dat wordt mede veroorzaakt door een verlies aan contributie-inkomsten. Er is de afgelopen jaren onder meer bezuinigd op de organisatiekosten, mede door gebruik te maken van digitale toepassingen, zoals e-mail, facebook en twitter. Verder bezuinigen op deze post is niet meer mogelijk. In enge zin is er al jaar in jaar uit sprake van een negatief resultaat. Dat werd meestal gecompenseerd door de vermogensopbrengsten. In de powerpoint presentatie is te zien dat het resultaat € 5450 negatief is.

Het contributievoorstel voor 2018 is om de contributie niet te wijzigen en derhalve op € 52,50 per jaar te laten staan. Het heeft weinig zin om op een kleine 800 leden de negatieve saldo's weg te werken. Het bestuur doet nogmaals een klemmend beroep op u om uw contributie te betalen in de vorm van een periodieke schenking. Hieraan betaalt de fiscus mee. Informatie daarover kunt u ook vinden op de website.

Tevens geef Dhr. Joziasse een overzicht van de treasury functie. Daarin zijn de onttrekkingen aan de reserves te zien: volgend jaar is er € 30.000 minder aan liquide middelen. Er kan dus volgend jaar € 30.000 minder belegd worden. De doelstelling van het ZG is om het vermogen te allen tijde in stand te houden. Het beleggingsprofiel is hier ook op vastgelegd.

Dhr. Joziasse blikt terug op zijn acht jaar als thesaurier. De presentatie (zie hieronder) laat het vermogen zien en de onttrekkingen a.g.v. de aanschaf van zaken, zoals het laten vervaardigen van de website en het onderhoud van de houten gevel, en voorts op de bijdrage aan het hoogleraarschap. [alle bedragen x 1000 euro]

Jaar	Vermogen 1/1	Onttrekkingen	Bijz. baten	Resultaat excl. Belegingen	Resultaat belegingen	Vermogen 31/12
2010	433	-6		-8	+22	441
2011	441	-9		-13	-1	418
2012	418	-2	+ 125 (legaats)	-8	+8	541
2013	541	-6	+19 (legaats)	-24	+18	548
2014	548	-3		-24	+65	586
2015	586	-43	+65 (fonds hoogl.extern)	-13	+17	612
2016	612	-25		-18	+33	602
2017 schatting	602	-30		-20	+20	572
				-----	-----	
Gemiddeld				-22	+23	

Het mooiste was het moment waarop bleek dat dhr. Wagenaar, die tot heden nog door niemand gekend is, 1/8 deel van zijn vermogen schonk, aan het Zeeuws Genootschap. Dit ziet u in 2012 en 2013 in het overzicht terug. In 2015 kwamen als bijzondere baten binnen: € 50.000 van het Blaubeenfonds en nog eens € 15.000 voor het hoogleraarschap van de persoonlijke holding van de heer Van Koeveringe.

In 2013 werd besloten het vermogensadvies, dat was ondergebracht bij van Lanschot Bankiers, onder te brengen bij Amfora Vermogensbeheer (toen nog De Jonge & Knulst). De geschatte stand van het vermogen per 31-12-2017 is € 580.000

Dan de toekomst: als we 4 jaar vooruit kijken en niks doen, wat gebeurt er dan?
[alle bedragen x 1000 euro]

Jaar	Vermogen 1/1	Onttrekkingen	Resultaat excl. Belegingen	Resultaat belegingen	Vermogen 31/12
2018	572	-35	-21	+19	535
2019	535	-85	-21	+16	445
2020	445	-20	-22	+15	418
2021	418	-8	-23	+13	400

Opmerkingen van uw scheidende theasaurier

1. Zonder het legaat in 2012/2013 zou het vermogen per 31 december 2021 ca. 190 lager uitgevallen zijn (legaat + vermogensopbrengsten).
2. Organisatiekosten volgens begroting 2010 = 30, begroting 2018 = 27.
3. Uitgeven agenda gestaakt (was een verliespost van ca. 4 per jaar)
4. Daling contributie inkomsten vanaf 2010 tot heden ca. 10 op jaarbasis.
5. aanpassing contributie moet m.i. in de komende jaren beperkt blijven tot aanpassing aan inflatieniveau.

Het bestuur zal de komende tijd mogelijkheden onderzoeken om nieuwe inkomstenbronnen aan te boren.

De onttrekkingen in 2019 zijn onder meer voor het jubileum. Het fellowship loopt door tot 2020. De resultaten van de beleggingen gaan langzaam omlaag, omdat er geld aan het vermogen wordt onttrokken dat daardoor niet meer belegd kan worden. De schatting is dat we eind 2021 op ongeveer € 400.000,- zitten. Zonder de hiervoor gemelde bedragen uit erfenissen zou het vermogen zelfs nog 190.000,- lager zijn geweest.

Dhr. Joziase beveelt op persoonlijke titel aan om de contributie op het huidige niveau te handhaven, eventueel vermeerderd met het percentage van de inflatie. Het bestuur hoopt dat er nieuwe leden bij zullen komen, bijvoorbeeld door de samenwerking met de Zeeuwse Connectie. Tevens wordt gehoopt dat ook het jubileum nieuwe leden zal voortbrengen.

Dhr. Joziase gaat nog met dhr. Steenbeek en dhr. Meertens om de tafel om sponsors te vinden. Het idee is om breed gespreid, bij bedrijven €100 tot € 250 euro te vragen voor een donateurschap.

Dhr. Joziase besluit met de mededeling dat hij zijn functie met veel genoegen heeft uitgeoefend en dankt iedereen hartelijk.

Dhr. Nagelkerke vraagt welk deel van het vermogen wordt belegd. Ongeveer € 50.000 blijft er altijd direct beschikbaar.

De begroting 2018 wordt door de vergadering goedgekeurd.

5. Voorstel wijziging statuten.

De voorzitter geeft het woord aan Mevr. A. Wooldrik. Het voorstel tot wijziging van de statuten, houdt in dat in de toekomst meer mensen per e-mail benaderd kunnen worden. Als geen e-mailadres bekend wordt gemaakt, zullen de stukken per post worden verstuurd. Dit om de portokosten zoveel

mogelijk te drukken. Tevens wordt een wijziging van artikel 14 voorgesteld. Als iemand bijvoorbeeld halverwege het jaar lid wordt, hoeft niet meer de gehele contributie over dat jaar betaald te worden, maar wordt een staffel toegepast. Vanuit de vergadering zijn er geen vragen.

De secretaris constateert dat er te weinig leden aanwezig zijn om dit besluit thans te kunnen nemen. Conform de statuten zal een tweede vergadering worden belegd, waarin het voorstel opnieuw op de agenda staat.

Bij deze tweede vergadering, die binnen 4 weken na deze vergadering moet plaats vinden, kan een besluit genomen worden, ongeacht het aantal leden dat aanwezig is. De leden zullen hierover nader bericht ontvangen.

6. Benoeming commissie voor vaststelling notulen volgens art. 16 lid 6 van de statuten.

Nieuwe leden voor controle van het verslag van deze vergadering zijn de heren van Liere en Filius.

7. Mutaties besturen en commissies.

Dhr. Joziasse treed af als thesaurier. Het voorstel van het bestuur is om Dhr. P. (Peter) van Druenen als thesaurier te benoemen. Er zijn geen tegenkandidaten gesteld.

Dhr. van Druenen stelt zichzelf voor. Hij is in het dagelijkse leven schrijver, uitgever en als internetondernemer actief en heeft zitting in verschillende besturen. Vaak fungeert hij in deze besturen als penningmeester.

Bij de redactie van Archief en Werken wordt voorgesteld Mevr. M. (Marianne) Vader als redactielid. Dit was nog niet in de oproep vermeld. Mevr. Vader is momenteel werkzaam als docent letterkunde bij de Hogeschool van Amsterdam en bij de Hogeschool Inholland.

De vergadering gaat akkoord met bovenstaande benoemingen en mutaties en stemt met applaus in.

8. Nieuwe leden.

Alle nieuwe leden staan vermeld in de oproep, na deze oproep is er nog bijgekomen drs. C.B. van t Veer uit Ridderkerk.

9. Afscheid van onze thesaurier H.G. Joziasse RA.

Na 8 jaren als bestuurslid en in de belangrijke functie van thesaurier wordt afscheid genomen van H.G. Joziasse RA. De voorzitter spreekt Dhr. Joziasse toe.

"Na acht jaar bestuur van het Genootschap in de belangrijke functie van thesaurier neem je vanavond afscheid. Ik zou je bestuursperiode willen kenschetsen met drie woorden: Efficiënt, Duidelijk en Bescheiden.

Efficiënt.

Je hebt de Genootschapsfinanciën efficiënt beheerd. Je introduceerde al snel een boekhoudprogramma met de daarbij horende vereenvoudiging van de financiële administratie. Verder heb je het beheer van het vermogen uitbesteed aan De Jonge en Knulst, hetgeen het Genootschap geen windeieren heeft gelegd.

Duidelijk.

Je was in het bestuur altijd duidelijk omtrent wat er financieel wel en wat er niet kon. Dat is ook wat een penningmeester of in ons geval thesaurier moet doen. Dat is prettig, want het geeft houvast. Zo heb je ons kunnen overtuigen dat we moesten stoppen met onze agenda. Je vond het zelf ook heel lastig, maar je vond het noodzakelijk en dat kon je dan ook goed uitleggen.

Bescheiden

Je wenste nooit op de voorgrond te treden, maar je deed je belangrijke werk op de achtergrond. Zo wou je het en zo deed je het. Voor ons ideaal, want we wisten dat je de financiën op orde had.

Tekenend daarvoor is dat je vanavond niet ten overstaan van het publiek dat komt voor de uitreiking van de Jacob Roggeveenprijzen afscheid wilde nemen, maar in deze ALV."

Het bestuur stelt voor om H.G. Joziasse de genootschappenning uit te reiken. De vergadering stemt in met applaus.

Dhr. Schorer reikt de penning uit aan Dhr. Joziasse.

Dhr. Joziasse bedankt iedereen hartelijk voor zijn tijd als thesaurier, hij heeft het altijd met veel plezier gedaan. Hij zal nog actief en betrokken blijven bij het ZG.

10. Uitreiking cadeau aan de bedenker van de vraagstelling voor de jubileumprijsvraag.

Het Koninklijk Zeeuws Genootschap der Wetenschappen viert in 2019 zijn 250-jarig bestaan. Als brandpunt van wetenschapsbeoefening in Zeeland schreef het Genootschap in de eerste anderhalve eeuw van zijn bestaan regelmatig prijsvragen uit over allerlei onderwerpen. Met steun van het Familiefonds Hurgronje wil het Genootschap ter gelegenheid van de viering van haar jubileum in 2019 deze oude traditie weer laten herleven. In het voorjaar van 2017 is daarom via de PZC het publiek opgeroepen voorstellen in te dienen voor een hedendaags prijsvraagonderwerp. Het Genootschap heeft hieruit het thema gekozen dat werd voorgesteld door Ing. Marius Vrijlandt – Landschapsarchitect te Borssele.

De Inzendingen waren van gevarieerde aard: zo kwam er onder andere een vraag of Zeeuws Vlaanderen niet beter aan België konden terug geven. Onder leiding van de voorzitter Bert van den Brink is gekozen voor de inzending van Ing. Marius Vrijlandt.

Voor de moeite van het inzenden van zijn vraag ontvangt Dhr. Vrijlandt één jaar lidmaatschap van het ZG en een zeer fraai boek. Het Familiefonds Hurgronje heeft de prijsvraag alsmede het boek gesponsord.

Dhr. Vrijlandt vertelt dat zijn vraag gericht is op toekomst van het Zee-land-schap. Op zowel maatschappelijk vlak, als ook voor de mensen in eerste instantie, zodat er een voordeel is voor iedereen. Hoe krijg je dat voor elkaar? Door een andere manier van leven. Mogelijk ook door anders met instanties om te gaan. Het heeft zowel een voordeel, maar ook een nadeel.

Het ZG roept vaak een beeld op van: we zijn met het verleden bezig, maar als je wat wilt doen met het imago en mogelijk ook nieuwe leden wilt genereren dan zul je (ook) toekomstgericht op moeten stellen. Dhr. Vrijlandt zegt: morgen is interessanter dan gisteren, morgen kun je dingen beter doen.

Dhr. Vrijlandt bedankt voor het feit dat ook hij een essay mag indienen. Als reactie op zijn krantenartikel heeft hij al een gastles mogen geven op het Scalda college over de identiteit in de toekomst.

Dhr. van Dixhoorn vraagt wat de exacte vraag was. Dhr. Steenbeek geeft aan dat alle artikelen over de prijsvraag en het jubileum te vinden zijn op de website kzgw.nl/jubileum. Hierna leest dhr. Steenbeek de vraag voor.

Het Genootschap heeft nu de volgende jubileumprijsvraag vastgesteld: Het Koninklijk Zeeuws Genootschap der Wetenschappen nodigt inzenders uit om in een essay van circa 8000 woorden hun visie te geven op het thema 'Zee-land-schap'

Dit thema refereert aan de unieke ligging van Zeeland als land ingeklemd tussen zeewater. Sinds de Middeleeuwen hebben de steeds veranderende verhoudingen tussen land en water diep ingegrepen op de bevolking, bewoning, leefwijzen, infrastructuur, economie, en cultuur van Zeeland, zijn omgeving, en zelfs, voor korte tijd, de wereld.

Aan inzenders wordt gevraagd te reflecteren op creatieve manieren waarop de inwoners van Zeeland samen een 'Zee-land-schap' voor de delta kunnen ontwikkelen. 'Zee-land-schap' staat voor een leefwijze waarin klimaatverandering, zeespiegelstijging, verzilting van landbouwgronden, veranderingen in demografie en migratie en andere factoren zoals wonen, werken, recreëren,

natuurbehoud op een duurzame manier samenhangen. 'Zee-land-schap' betekent ook dat deze leefwijze tot een voorbeeld kan dienen voor samenhangende ontwikkeling in andere (delta)gebieden op onze planeet.

De inzendingen zullen worden beoordeeld door een deskundige jury die haar oordeel in het voorjaar van 2019 bekend zal maken. Het winnende essay zal in druk verschijnen en worden gepubliceerd op de website van het Zeeuws Genootschap. Aan de winnaar zal bovendien een verguld zilveren medaille worden uitgereikt, conform het model zoals dat voor de eerste prijsvraag van het Zeeuws Genootschap in 1770 is ontworpen.

11. Rondvraag.

Dhr. Sommeijer, tevens ook lid van het van Provinciaals Utrechts Genootschap vraagt wanneer het Utrechts genootschap wordt gevraagd voor een retourbezoek om contacten te versterken. Eerder is het ZG met een delegatie bij het Utrechtse Genootschap op bezoek geweest.

De voorzitter geeft aan dat de uitnodiging aan het Utrecht genootschap op de to-do-list staat en dat we hopen volgend jaar daadwerkelijk hieraan invulling te kunnen geven.

Dhr. Van Druenen verzoekt de aanwezige leden, als voorzitter van de Werkgroep CultuurHistorie , om ook straks aanwezig te zijn bij de uitreiking van de Roggeveenprijzen.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging van ieders aanwezigheid.

Na de vergadering worden de Roggeveenprijzen 2017 uitgereikt.